

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Možnosti přeshraniční spolupráce v Olomouckém kraji

Vypracovala: Květoslava Minaříková

Vedoucí práce: Ing. Jakub Husák

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Květoslava Minaříková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Možnosti přeshraniční spolupráce v Olomouckém kraji

Název anglicky

Cross-border Cooperation within the Olomoucký Region

Cíle práce

Cílem práce je analyzovat a zhodnotit spolupráci Olomouckého kraje a vybraných polských obcí, resp. regionu v oblasti hospodářské a sociální integrace příhraničních území formou odstraňování bariér a posilování jejich potenciálu, a to s ohledem na Operační program přeshraniční spolupráce ČR Polsko 2007 2013.

Metodika

Z metodologického pohledu bude využito především techniky studia dokumentů (sekundární analýzy dat) a také polostandardizovaných rozhovorů s hlavními aktéry přeshraniční spolupráce ve zkoumaném regionu.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Přeshraniční spolupráce, Regionální identita, Dotace, Evropská územní spolupráce, Regionální rozvoj

Doporučené zdroje informací

Další literatura bude doporučena v průběhu zpracování práce.

- 1.KOL. AUT. 2008: Úvod do regionálních věd a veřejné správy. Plzeň, Aleš Čeněk
- 2.MATES, P., WOKOUN, R. et al. 2001: Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. Praha, Prospektrum
- 3.JEŘÁBEK, M., DOKOUPIL, J., HAVLÍČEK, T. et al. 2004: České pohraničí: Bariéra nebo prostor zprostředkování? Praha, Academia
- 4.PEKOVÁ J., PILNÝ J.2002: Veřejná správa a finance veřejného sektoru. Praha. ASPI Publishing
- 5.DOČKAL, V. (ed.) 2005: Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky: Růžový obláček a hrana reality. Brno, Masarykova univerzita v Brně
- 6.WOKOUN, R. a kol. 2008: Regionální rozvoj. Praha, Linde
- 7.Materiály Olomouckého kraje

Předběžný termín obhajoby

2015/16 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jakub Husák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 22. 11. 2013

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 5. 12. 2013

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 10. 11. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Možnosti přeshraniční spolupráce Olomouckého kraje" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14.3.2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Jakubu Husákovi za jeho čas, který věnoval mé práci a zejména pak za jeho cenné rady, odborné vedení a objektivní a přímou kritiku, díky kterým jsem měla možnost hlouběji proniknout do dané problematiky a zpracovat svoji práci. Dále bych také chtěla poděkovat své rodině, která mi umožnila studium na vysoké škole a po celou dobu studia mi byla velkou oporou.

Možnosti přeshraniční spolupráce v Olomouckém kraji

Cross-border Cooperation within the Olomoucký Region

Souhrn

Cílem práce je analyzovat a zhodnotit spolupráci Olomouckého kraje a vybraných polských obcí, resp. regionu v oblasti hospodářské a sociální integrace příhraničních území formou odstraňování bariér a posilování jejich potenciálu, a to s ohledem na Operační program přeshraniční spolupráce ČR Polsko 2007-2013.

Cílem je zhodnotit význam a realizaci projektů v oblasti hospodářské a sociální integrace příhraničních území spolupráce formou odstraňování bariér a posilování jejich potenciálu.

Summary

The aim is to analyze and evaluate the cooperation of the Olomouc Region and selected Polish towns, respectively. regional economic and social integration of the border area by removing barriers and enhancing their potential, with regard to the operational program Czech Republic Poland 2007-2013.

The objective is to evaluate the importance and implementation of projects in the field of economic and social integration of border area cooperation by removing barriers and enhancing their potential.

Klíčová slova: Přeshraniční spolupráce, Regionální identita, Dotace, Evropská územní spolupráce, Regionální rozvoj

Keywords: Cross-border cooperation, Regional identity, Grants, European territorial cooperation, Regional development

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Cíl práce a metodika	4
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	5
3.1	REGIONÁLNÍ ROZVOJ	5
	Region.....	5
	Regionalistika a regionální rozvoj	6
	Regionální politika EU	6
	Vývoj regionální politiky.....	7
	Cíle a nástroje regionální politiky.....	8
	Původní principy regionální a strukturální politiky EU.....	8
	Územní jednotky pro regionální politiku EU	9
3.2	Členění území ČR.....	9
3.3	Regionální politika v období 2007-2013	11
3.4	Přeshraniční spolupráce olomouckého regionu	14
3.5	Operační program přeshraniční spolupráce ČR-PR 2014-2020	15
3.6	Tematické zaměření Programu 2014 – 2020	16
3.7	Phare CBC Česká republika – Polsko 2014-2020	18
4	Analýza realizovaných projektů	22
4.1.	Charakteristika území v rámci Operačního programu Česká republika – Polsko	22
4.2.	Charakteristika Olomouckého kraje	22
4.3.	Prioritní osy.....	28
4.4.	Analýza čerpání prostředků z OPPS ČR-PR 2007-2013 v Olomouckém kraji... 30	
	Zhodnocení vybraných realizovaných projektů.....	32
4.5.1	Základní informace	33
4.5.2	Základní informace	36
5	Závěr	39
	Seznam použité literatury	41
	Internetové zdroje	42
	Seznam obrázků a tabulek	46
	Přílohy.....	47

1 Úvod

Dne 21. prosince 2007 se Česká republika stává součástí tzv. schengenského prostoru a zruší kontroly osob na hranicích, které ji dělí od sousedních států.

Stále více se setkáváme s pojmem přeshraniční spolupráce. V rámci Evropské unie jde o podporu hospodářské a sociální integrace příhraničních území prostřednictvím odstraňování přetrvávajících bariér a posilování jejich rozvojového potenciálu. Jde o velkou příležitost pro regiony státu evropské unie.

Hlavním cílem přeshraniční spolupráce je tedy vyrovnávat nevýhody hranic, překonávat okrajovou polohu hraničních oblastí a zlepšovat podmínky pro život obyvatel.

V rámci regionálního rozvoje jde především o posilování vzájemných hospodářských, společenských a kulturních vztahů, společnou péči o přírodní bohatství, rozvoj cestovního ruchu, budování flexibilního trhu práce a jiných oblastí rozvoje.

EU poskytuje takto vytvořeným mikroregionům v rámci operačního programu přeshraniční spolupráce finanční podporu ve formě dotací z příslušných fondů. Jedním z řady problémů při získávání regionálních podpor z Evropské unie je vytvoření optimálního projektu tak, aby maximalizoval pravděpodobnost úspěchu přijetí. Problematickou oblast představuje pro žadatele také zajištění dostatečných vlastních prostředků ke spolufinancování projektu.

Současné programové období 2007 – 2013 vychází z cíle 3, kterým je Evropská územní spolupráce. Tento cíl usiluje o podporu přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. Pro Českou republiku existují Operační programy pro přeshraniční spolupráci s Polskem, Saskem, Bavorskem, Rakouskem a Slovenskem.

Pro bakalářskou práci jsem si vybrala spolupráci mezi Českou republikou a Polskem.

Vzhledem k tomu, že žiji v Olomouckém kraji a sama sleduji zajímavé projekty, které byly z dotací EU vybudovány, jsem se rozhodla se tímto tématem zabývat.

2 Cíl práce a metodika

Cílem práce je analyzovat a zhodnotit přeshraniční spolupráci v rámci regionální politiky EU a také zhodnotit přínosy projektů, které se v rámci Operačního programu Česká republika – Polsko uskutečnily.

Tato práce je konkrétně zaměřena na pojetí regionálního rozvoje a s ním související regionální politikou EU. Dalším záměrem práce je charakterizovat vznik přeshraniční spolupráce, pojem euroregion a v neposlední řadě analyzovat vybrané projekty, jakým způsobem a jak účelně se daří realizovat přeshraniční spolupráci.

Cílem je zhodnotit dopady a význam realizovaných projektů v oblasti hospodářské a sociální integrace příhraničních území spolupráce formou odstraňování bariér a posilování jejich potenciálu. Praktická část zhodnotí spolupráci konkrétního programu a nastíní nové možnosti pro rozvoj v budoucnosti.

Z metodologického pohledu bude využito především techniky studia dokumentů (sekundární analýzy dat) a také polostandardizovaných rozhovorů s hlavními aktéry přeshraniční spolupráce ve zkoumaném regionu.

Text bude zpracován převážně kompilativní a deskriptivní metodou za použití odborné literatury, časopiseckých a internetových zdrojů. Veškeré použité zdroje budou uvedeny v seznamu literatury.

Předkládaný text bude rozdělen na část teoretickou a praktickou. První část bude zaměřena na celkové fungování přeshraniční spolupráce v regionálním rozvoji. Praktická část bude věnována programu přeshraniční spolupráce „Operační program přeshraniční spolupráce ČR – Polsko 2007 – 2013“.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Vzhledem k tomu, že přeshraniční spolupráce úzce souvisí s regionální politikou a regionálním rozvojem, je potřeba si tyto termíny a pojmy detailně charakterizovat.

Region

Regiony jsou objekty regionalistických studií. Předmětem regionů jsou prostorové vztahy, jevy a procesy. Prostorové vztahy, jevy a procesy jsou v současné společnosti složitě organizované. Jejich zjevnou podobou je osídlení prostoru a struktura tohoto osídlení. Osídlení a jeho strukturu regionalistka „parceluje“ do regionů tak, že vytváří charakteristické jednotky jako soubory prvků osídlení a jeho struktury, které jsou typické a od jiných jednotek rozdílné. Regiony jsou sociálně konstruované.

Region je sociálně geografický subsystém a současně sociálně geografické systémy jsou výsledkem formování nové geografické organizace společnosti (Hudečková, Lošťák, Ševčíková, 2010).

Hranice regionu

Regiony znamenají vzájemně se odlišující území, musí být ohraničená, označená nějakou hranicí.

Tam, kde je možné použít pro vymezení regionu fyzickogeografickou hranici je situace jednodušší.

Hranice, která vznikla činností člověka, má obvykle ostřejší podobu (například ulice, nejostřeji bývají narýsovány politické, správní hranice). (Hudečková, Lošťák, Ševčíková, 2010).

Struktura regionu

Důležitou vlastností regionů se rozumí jejich vnitřní struktura. Charakter vnitřní struktury rozlišuje dva základní typy geografických regionů.

- homogenní region, který se vyznačuje stejnorodostí svých vlastností;
- heterogenní region, který se vyznačuje nestejnorodostí svých vlastností. (Hudečková, Lošťák, Ševčíková, 2010).

Řád a hierarchie regionů

Určení řádu a hierarchie regionů je při zkoumání regionální struktury většího celku jedním z nejdůležitějších úkolů. Běžně se používají jednoduchá označení různých řádů regionů a to mikroregiony, mezoregiony a makroregiony. K vyjádření hierarchické podřízenosti může být použit název subregion (Mates, Wokoun a kol., 2001).

Regionalistika a regionální rozvoj

Regionální rozvoj zahrnuje nejen územní aspekty, ale také otázky ekonomické, ekologické, sociální i kulturní. Obecně platí, že regionálním rozvojem se zabývá většina územně správních jednotek. Vycházejí při tom ze základního dokumentu, zákona

č. 248/2000 Sb. O podpoře regionálního rozvoje.

Základním nástrojem pro regionální rozvoj je regionální plánování.

Cílem programu rozvoje regionu je diagnostikovat území, identifikovat rozvojové předpoklady a problémy, vypracovat strategii rozvoje regionu a poskytovat náměty na projekty k podpoře hospodářského a sociálního rozvoje regionu. To vše při respektování principů trvale udržitelného rozvoje (Hudečková, Lošťák, Ševčíková, 2010).

Regionální politika EU

Regionální politika Evropské unie, nazývaná též politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) či krátce kohezní politika (koheze znamená soudržnost), je odrazem principu solidarity uvnitř Evropské unie, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších států a regionů, aby se zvýšila kvalita života obyvatel celé Evropské unie.

Dle evropských nařízení má politika HSS za úkol podporovat harmonický a udržitelný rozvoj ekonomických činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, ochranu a zlepšování životního prostředí na území EU. Třetí pilíř HSS představuje teritoriální koheze, tedy podpora územní provázanosti a soudržnosti Unie. Významná role v této souvislosti patří

také přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci. V souladu se třetí a čtvrtou kohezní zprávou Evropské komise se regionální politika orientuje na realizaci lisabonské strategie. Ve středu zájmu spolu s důrazem na udržitelný růst, inovace a konkurenceschopnost stojí vytváření otevřené, flexibilní a soudržné společnosti s vysokou mírou zaměstnanosti.

Politika HSS patří vedle zemědělské politiky k nejvýznamnějším evropským agendám a Evropská unie na ni vynakládá více než třetinu svého společného rozpočtu.

(strukturalni-fondy.cz)

Vývoj regionální politiky

Regionální politika vznikla počátkem 30. let 20. století ve Velké Británii a to v souvislosti s velkou hospodářskou krizí, kdy se ekonomické a sociální rozdíly ve vývoji jednotlivých regionů prohloubily natolik, že stát byl nucen přijmout určité kroky ke zmírnění rozdílů. V roce 1934 byl přijat „Zákon o speciálních územích“, první regionálně orientovaný legislativní dokument, který vymezil problémové regiony a definoval způsoby pomoci a pravidla pro alokaci prostředků. Po 2. světové válce se regionální politika začala vyvíjet i v Evropě, nejprve ve Francii, později Itálii, Německu, Nizozemí a v dalších členských zemích (Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kol., 2008).

Vezmeme-li si jakýkoliv stát a jeho regionální strukturu, můžeme vedle prosperujících regionů s vysokou životní úrovní nalézt také řadu regionů s podprůměrnou ekonomickou výkonností, s vysokou nezaměstnaností a dalšími sociálními problémy. Jiné regiony se sice vyznačují přijatelnou ekonomickou úrovní, ale jejich další rozvoj je silně ovlivněn např. špatným stavem životního prostředí. Příčiny regionálních rozdílů a vzniku tzv. problémových regionů jsou různorodé a projevují se v řadě forem, můžeme rozlišit tři hlavní typy regionů a to regiony nedostatečně vybavené přírodními zdroji, regiony s nedostatečným využitím vlastních zdrojů a regiony se stagnujícím či upadajícími základními odvětvími (Kolektiv autorů, 1998).

Cíle a nástroje regionální politiky

Cíle regionální politiky vycházejí z identifikace hlavních regionálních problémů a pojetí hospodářské politiky státu. Pro jednotlivá časová období se konkretizují, tak, aby bylo možno kontrolovat jejich splnění a hodnotit účinnost použitých nástrojů. Mezi konkrétní cíle patří snížení výrazných meziregionálních diferencí v úrovni nezaměstnanosti, v průměrných příjmech, sblížení úrovně HDP (v přepočtu na jednoho obyvatele) v jednotlivých regionech. Jako dílčí bývají formulovány cíle pro povzbuzení podnikatelských aktivit v regionu, zlepšení vybavenosti regionu technickou infrastrukturou, povzbuzení bytové výstavby v regionu, zkvalitnění ekologické situace v regionu atd. (Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kol., 2008).

Mikroekonomické nástroje ovlivňují rozhodování ekonomických subjektů o jejich prostorové lokalizaci, dělí se na nástroje, které ovlivňují prostorový pohyb pracovních sil – částečná úhrada nákladů na cestování a nástroje působící na prostorový pohyb kapitálu – kapitálové subvence (Kolektiv autorů, 1998).

Ostatní nástroje regionální politiky jsou používány výjimečně, patří sem administrativní nástroje a institucionální nástroje jako jsou regionální rozvojové agentury (Kolektiv autorů, 1998).

Původní principy regionální a strukturální politiky EU

Podle Marka a Kantora, regionální a strukturální politika Evropské unie a v podstatě i využívání strukturálních fondů vychází z pěti hlavních principů:

Princip programování

Kladen důraz na komplexní přístup k řešení problémových regionů. Prostředky fondů jsou alokovány na základě víceletých a víceoborových programů. Prostředky jsou alokovány na schválené programy, které se realizují pomocí konkrétních projektů.

Princip koncentrace

Zásada koncentrace úsilí, spočívá v tom, že by prostředky z fondů měly být využívány pouze k realizaci předem stanovených cílů, co nejúčelněji, aby nebyly rozměňovány na menší, drobné akce.

Princip partnerství

Zahrnuje důraz na úzkou spolupráci mezi Komisí a odpovídajícími orgány na národní, regionální a místní úrovni. Na konkrétním rozdělení prostředků se podílí samotní příjemci, pro které jsou prostředky určeny.

Princip adicionality

Prostředky vynakládané ze společného rozpočtu EU mají pouze doplňovat ostatní veřejné výdaje, ne je nahrazovat. V praxi to znamená, že prostředky poskytnuté ze zdrojů EU musí být doplněny podílem ze strany příjemce.

Princip monitorování a vyhodnocování

Průběžné sledování a vyhodnocování prováděných opatření a celkové efektivnosti vynakládaných prostředků. Důsledná kontrola věcného i finančního plnění projektu. (Marek, Kantor, 2009)

Územní jednotky pro regionální politiku EU

V Evropské unii byla zavedena tzv. nomenklatura územních statistických jednotek - NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques), tyto územní jednotky slouží jak pro statistické potřeby EU, tak pro účely zařazení regionů různé úrovně pod jednotlivé cíle regionální politiky EU (Hudečková, Lošťák, Ševčíková, 2010).

Klasifikace NUTS je hierarchická. Řádově vyšší jednotky jsou tvořeny určitým počtem celých nižších jednotek. Základní kameny systému územních statistických jednotek NUTS tvoří jednotky NUTS 1 – NUTS 3. Tyto základní jednotky jsou doplněny o jednu vyšší jednotku NUTS 0 a dvě jednotky menší LAU 1 a LAU 2 (Local Administration Unit), jejichž vymezení je dobrovolné (Hudečková, Lošťák, Ševčíková, 2010).

3.2 Členění území ČR

Česká republika byla vždy dělena na kraje, které odpovídají úrovni NUTS III. Kvůli vstupu do EU musela zavést ještě jeden stupeň členění odpovídající úrovni NUTS II - regiony soudržnosti (Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Jihozápad, Střední Čechy, Moravskoslezsko a Střední Morava). Na úroveň NUTS II je totiž směřována

podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně též Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kol., 2008).

Obrázek 1: Územní vymezení přeshraniční spolupráce v letech 2007-2013

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj České republiky. Evropská územní spolupráce 2007 – 2013

Jak je z uvedeného obrázku patrné, některé regiony (Moravskoslezský, Jihomoravský, Jihočeský, Karlovarský a Liberecký kraj) spadají do dvou dotačních oblastí.

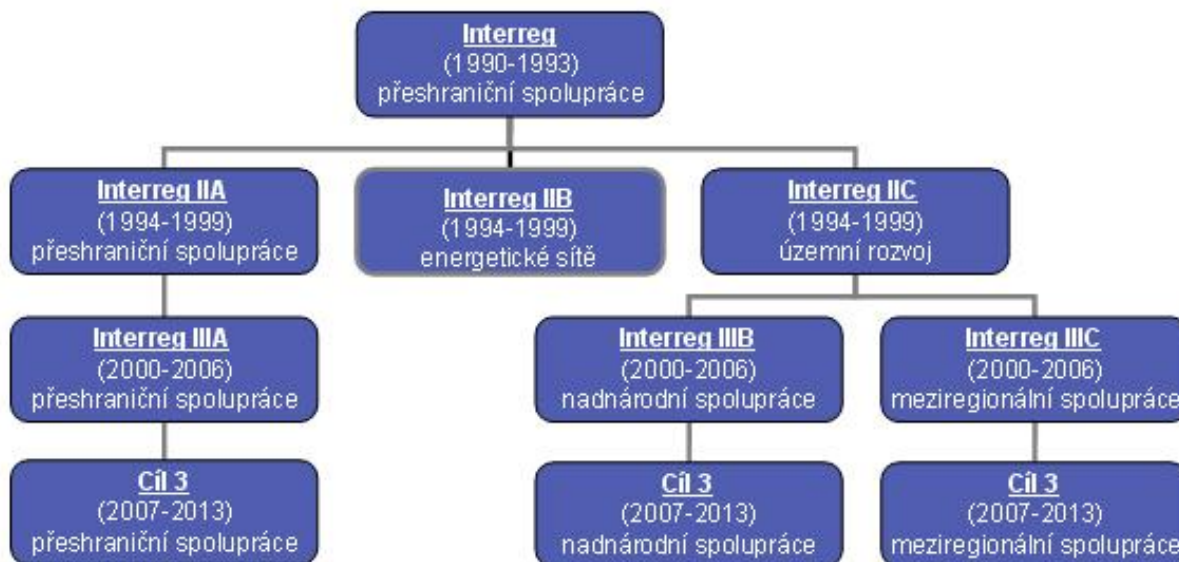
3.3 Regionální politika v období 2007-2013

V období 2007-2013 sleduje regionální politika tři cíle. Při stanovování regionální a strukturální politiky EU pro období 2007-2013 došlo k redukci ze tří původních cílů na dva cíle a ke zrušení Iniciativ, s tím že, Iniciativa společenství INTERREG III se stala třetím samostatným cílem pro současné období. K dosažení těchto cílů má regionální politika EU v evropském střednědobém rozpočtovém rámci (tzv. finanční perspektiva) prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti vyčleněno 347 miliard eur. V tomto období je v České republice využíváno 26 operačních programů, které jsou zobrazeny na obrázku 2, ty se dále dělí na tématické, regionální, programy pro Prahu a programy spadající pod cíl Evropská územní spolupráce (Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kol., 2008; strukturalni-fondy.cz).

Podrobný přehled vývoje územní spolupráce v členských státech Evropské unie zachycuje následující

:

Obrázek 2: Vývoj územní spolupráce v členských státech Evropské unie

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj České republiky. Historie. Evropská územní spolupráce – Cíl 3.

Cíl Konvergence

Cílem je podpora hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů na úrovni NUTS II s HDP na obyvatele nižším než 75% průměru EU a členských států, jejichž HND na obyvatele je nižší než 90% průměru EU. V České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou Hl. m. Prahy. Tento cíl je realizovaný prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů a je financovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), Evropského sociálního fondu (ESF) a Fondu soudružnosti (FS). Na cíl Konvergence připadá v České republice 25,89 miliard eur (Marek, Kantor, 2009; strukturalni-fondy.cz).

Sedm regionálních operačních programů (ROP) pro regiony soudržnosti (NUTS II) s celkovou přidělenou částkou 4,66 miliard eur jsou:

- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Střední Morava
- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Střední Čechy

(strukturalni-fondy.cz)

Osm tematických operačních programů s přidělenou částkou 21,23 miliard Eur

- OP Životní prostředí
- OP Doprava
- OP Podnikání a inovace
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- Integrovaný operační program;
- OP Technická pomoc.

(strukturalni-fondy.cz)

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl je financovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropského sociálního fondu (ESF). Na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost připadá v České republice 0,42 miliardy eur. Cíl podporuje regiony NUTS II nebo NUTS I, které nečerpají z Konvergence.

V České republice pod něj spadá pouze Hl. m. Praha se dvěma operačními programy.:

- OP Praha Konkurenceschopnost;
- OP Praha Adaptabilita.

(strukturalni-fondy.cz)

Cíl Evropská územní spolupráce

Tento cíl usiluje o podporu přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů, je financovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Na cíl Evropská územní spolupráce připadá v České republice 0,39 miliard eur. V České republice pod něj spadají všechny regiony a prostředky lze čerpat z devíti operačních programů:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko;
- OP Meziregionální spolupráce (všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko);
- OP Nadnárodní spolupráce (ČR, Rakousko, Polsko, část Německa, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, část Itálie a z nečlenských zemí část Ukrajiny);

- Síťový operační program ESPON 2013 (všechny členské státy, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island, kandidátské státy EU);
- Síťový operační program INTERACT II (všechny členské státy).

(strukturalni-fondy.cz)

3.4 Přeshraniční spolupráce olomouckého regionu

Olomoucký kraj má dle ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků sídlo v Olomouci a je vymezen územím okresů Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk. Olomoucký kraj, spadající do česko-polského příhraničí, je součástí operačního programu Přeshraniční spolupráce Česká republika-Polsko. Konkrétněji viz následující Obrázek 3:

**Obrázek 3: Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko
2007-2013**

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR, Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko

Program je určen na podporu příhraničních oblastí České republiky a Polska. V České republice zahrnuje 5 krajů – Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský a v Polsku 8 podregionů – jeleniogórský, wałbrzyský, nyský, opolský, rybnický, bielský, částečně tyský a wroclavský.

Cílem podpory rozvoje česko-polského pohraničí je posilovat jeho konkurenceschopnost a soudružnost a rozvíjet partnerskou spolupráci jeho obyvatel.

Na česko-polské hranici při vzájemné spolupráci hrají významnou roli, stejně jako v ostatních pohraničních oblastech, také tzv. **euoregiony** (momentálně jich je v celé České republice celkem třináct). Euroregiony podporují ideu přeshraniční spolupráce a snaží se o sblížení a rozvíjení místních komunit. Pojem euoregion, nebo také evropský region, je formou regionální, obvykle přeshraniční spolupráce evropských zemí. Původně se jednalo o spolupráci v hospodářské oblasti, v současné době i v oblasti společenské a kulturní. Může se jednat o spolky nebo společenství z veřejné i soukromé, občanskoprávní sféry či o jejich kombinaci, případně mohou být i bez právně formální formy.

Euroregiony jsou vedle územně samosprávných celků všech úrovní (na území ČR se jedná o kraje, obce a jejich sdružení nebo svazky), organizací poskytujících veřejné služby zřizované státem, kraji nebo obcemi, neziskových státních organizací, hospodářských komor, vzdělávacích a výzkumných institucí jedním z vhodných žadatelů pro podporu z Programu.(Centrum pro regionální rozvoj ČR-Polsko)

3. 5 Operační program přeshraniční spolupráce ČR-PR 2014-2020

Česko-polský program přeshraniční spolupráce bude stejně jako předchozí Česko-polské programy řízen českou stranou. Funkci řídicího orgánu programu bude opět vykonávat Ministerstvo pro místní rozvoj, funkci národního orgánu pak Polské Ministerstvo infrastruktury a rozvoje (dříve Ministerstvo regionálního rozvoje). Ve spolupráci obou těchto ministerstev byla v průběhu 1. čtvrtletí 2012 ustavena pracovní skupina na přípravu česko-polského programu přeshraniční spolupráce 2014 – 2020 (tzv. Task Force). Euroregiony jsou v této pracovní skupině zastoupeny vždy 1 společným zástupcem z každé

strany hranice. První zasedání Task Force se uskutečnilo 17. 4. 2012 v Olomouci. V druhé polovině roku 2012 a v průběhu celého roku 2013 se pak konala další jednání Task Force a od září 2013 probíhají také jednání o novém Fondu mikroprojektů jako nedílné součásti programu (OPPS ČR – PR 2014 – 2020, www.euroregion-silesia.cz). Jak vyplývá z Tabulky 1, pro česko-polský program byla schválena alokace pro českou stranu ve výši 91,22 mil. EUR, což představuje podíl ve výši 30,09 % z celkové alokace pro všech 5 programů přeshraniční spolupráce v ČR. I přes tento vysoký podíl je však absolutní výše prostředků cca o 12 % nižší než v tomto období (pro období 2007-2013: 103,68 mil. EUR). Na druhé straně Polská strana rozhodla o navýšení alokace pro českopolský program v novém období na 135 mil. EUR. Celkově by tedy alokace pro nový program měla narůst na 226,22 mil. EUR (OPPS ČR – PR 2014 – 2020). (www.euroregionsilesia.cz)

Tabulka 1: Porovnání alokace zdrojů v období 2007 – 2013 a období 2014 - 2020

	Alokace 2007-2013		Alokace 2014-2020	
	EUR		EUR	
ČR-Polsko	103 680 000	29,49 %	91 223 424	30,09%
ČR-Slovensko	56 552 727	16,08%	45 149 871	14,89%
ČR-Rakousko	69 120 000	19,66%	59 898 497	19,76%
ČR-Bavorsko	55 037 559	15,65%	49 176 275	16,22%
ČR-Sasko	67 199 631	19,11%	57 701 933	19,03%
Celkem	351 589 957	100%	303 150 000	100%

Zdroj: OPSS ČR PR 20142020, www.euroregion-selsia.cz

3.6 Tematické zaměření Programu 2014 – 2020

Plánování budoucnosti EÚS probíhá podle nařízení Evropského parlamentu.

Oproti programovému období 2007-2013 došlo v systému čerpání z evropských fondů k zavedení některých novinek. A to na evropské i české úrovni. Mezi nejdůležitější z nich patří:

- rozšíření počtu zapojených fondů (nově i EAFRD a EMFF, tedy fondy politiky rozvoje venkova a Společné námořní a rybářské politiky);

- nastavení systému předběžných podmínek;
- důraz na posílení strategického řízení a plánování při přípravě a realizaci programového období, Dohody o partnerství či jednotlivých programů a obecně na kvalitu strategické práce v ČR;
- vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací (důraz na plnění stanovených indikátorů);
- finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání (výkonnostní rámec);
- vyšší míra uplatnění územně specifického přístupu a využití integrovaných nástrojů;
- vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací.

V českých podmínkách mezi hlavní novinky patří především:

- snížení počtu programů (snížení počtu tematických OP a ustavení jednoho Integrovaného regionálního operačního programu na místo původních sedmi ROPů);
- koncepce Jednotného metodického prostředí (má zajistit stejná pravidla skrze celý systém);
- rozšířené fungování monitorovacího systému (zjednodušení administrativy, žadatel již nebude muset tisknout žádné papíry). (strukturální fondy)

3.7 Phare CBC Česká republika – Polsko 2014-2020

Program Přeshraniční spolupráce ČR-PR se v letech 2014-2020 zaměří na témata, jako je: bezpečnost, využití potenciálu česko-polského příhraničí v oblasti přírodního a kulturního dědictví, dopravní dostupnost regionu, vzdělávání a spolupráce vládních a nevládních institucí. Většina prostředků bude určena na aktivity související s přírodním a kulturním dědictvím česko-polského příhraničí a rozvojem silniční infrastruktury. Zvolené tematické cíle jsou reflektovány do 4 prioritních os.

Prioritní osa 1: Společné řízení rizik

Společné řízení rizik odpovídá tematickému cíli Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik a reaguje na přeshraniční charakter řady environmentálních a technických rizik, která ohrožují programové území. Prostřednictvím realizace projektů v této prioritní ose bude dosaženo přeshraniční akceschopnosti, tedy schopnosti včasné, efektivní a koordinované reakce na existující rizika a hrozby environmentální i technické povahy.

Příklady podporovaných aktivit:

- Realizace systémových opatření směřujících ke zvýšení koordinace činností prevence, monitoringu, reakce a odstraňování následků rizik. Jedná se o opatření systémové, zastřešující povahy, vytvářející základní legislativní a technické podmínky pro společnou koordinaci činností záchranných a bezpečnostních složek a složek krizového řízení (smluvní a právně administrativní nastavení pravidel komunikace či pravidel realizace společných zásahů apod.).
- Realizace opatření směřujících k propojení systémů prevence, monitoringu, reakce a odstraňování následků rizik a zvýšení jejich kompatibility – úpravy či nastavby existujících systémů zajišťující kompatibilitu a dostupnost na obou stranách hranice.
- Společné mapování rizik, vytváření, rozšiřování a aktualizace společných informačníchází rizik.
- Pořízení technických prostředků tam, kde je to prokazatelně nezbytné pro realizaci efektivního koordinovaného nebo společného zásahu záchranných a bezpečnostních složek.

- Úpravy technického vybavení, jímž disponují záchranné a bezpečnostní složky, směřující ke zvýšení jeho kompatibility a k umožnění či usnadnění společných zásahů v oblastech prevence, monitoringu, reakce a odstraňování následků rizik.
- Nezbytné investiční aktivity, jejichž cílem bude přizpůsobení infrastruktury pro využití zakoupené/zmodernizované techniky a vybavení.
- Školení týkající se právně administrativních a jiných podmínek krizového řízení a řešení mimořádných událostí v partnerské zemi v rámci teoretické i praktické odborné přípravy záchranných a bezpečnostních složek a složek krizového řízení (vč. nezbytného jazykové vzdělávání).
- Společná cvičení a příprava záchranných a bezpečnostních složek.

Prioritní osa 2: Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti

Výsledkem intervencí programu, které budou komplexními aktivitami zaměřených jak na rozvoj přírodních a kulturních zdrojů, tak na jejich zpřístupnění a propagaci, bude zvýšení atraktivity programového území pro návštěvníky, které přispěje ke vzniku nových pracovních míst v cestovním ruchu a návazných odvětvích.

Příklady podporovaných aktivit:

- Rekonstrukce, revitalizace a jiná opatření k zachování a obnově přírodních a kulturních atraktivit.
- Realizace opatření směřujících k vyššímu zapojení kulturních či přírodních atraktivit do udržitelného cestovního ruchu.
- Podpora využití nehmotného kulturního dědictví.
- Rekonstrukce/přestavba a modernizace stávajících lokálních a regionálních silničních spojení zlepšující přeshraniční dostupnost přírodních a kulturních atraktivit, konkrétně:
- modernizace lokálních a regionálních silničních spojení zlepšující přeshraniční dostupnost přírodních a kulturních atraktivit,
- realizace opatření zvyšujících kapacitu lokálních a regionálních silničních spojení zlepšující přeshraniční dostupnost přírodních a kulturních atraktivit,

- opatření směřují k vyšší dopravní propustnosti na komunikacích a ke zvýšení kapacity silniční sítě (zlepšení parametrů komunikací umožňující průjezd vozidel, které původně projíždět nemohla, např. kvůli hmotnosti či rozměrům apod.),
- realizace technických opatření na silnicích vedoucí k lepší přeshraniční dostupnosti turisticky významných území (např. opatření dopravní telematiky zlepšující dostupnost turisticky vytižených lokalit apod.).
- Výstavba, rekonstrukce, přestavba a modernizace veřejně dostupné základní infrastruktury zpřístupňující a zvyšující využití přírodního a kulturního dědictví v odvětví cestovního ruchu (např. cyklostezky, naučné stezky), včetně doplňkové turistické infrastruktury usnadňující návštěvu kulturních a přírodních atraktivit (např. stojany pro kola, informační tabule apod.).
- Výstavba, rekonstrukce, přestavba a modernizace infrastruktury umožňující anebo usnadňující přístup ke kulturním a přírodním atraktivitám pro návštěvníky se speciálními potřebami (hendikepovaní, rodiny s dětmi, senioři apod.).
- Využití mobilních technologií pro společnou prezentaci a propagaci kulturních a přírodních atraktivit společného pohraničí – např. www stránky, sociální sítě, mobilní aplikace, využití QR kódů apod.
- Společné kampaně propagující přírodní a kulturní atraktivity společného území.
- Společné účasti na veletrzích a obdobných propagačních akcích cestovního ruchu, včetně pořízení nezbytných propagačních předmětů dlouhodobé povahy potřebných pro tento druh propagace (bannery, propagační stany apod.).

Prioritní osa 3: Vzdělávání a kvalifikace

Prioritní osa 3 Vzdělání a kvalifikace se váže především na problém vysoké míry nezaměstnanosti mladých lidí ve věku do 24 let v programovém území a na horší vzdělanostní úroveň obyvatelstva. V rámci prioritní osy 3 budou podporovány aktivity zaměřené na zlepšení postavení osob vstupujících na trh práce, tedy jedná se o předcházení nezaměstnanosti těchto osob.

Příklady podporovaných aktivit:

- Příprava (či úprava), koordinace a realizace společných kurzů, praktické výuky, vzdělávacích programů a dalších forem společného vzdělávání.

- Realizace přeshraničních výměn učňů a studentů a pedagogických pracovníků mezi školskými zařízeními.
- Systémová opatření v oblasti vzdělávání – studie, strategie, výměna informací a zkušeností, vzájemné uznávání diplomů/kvalifikace apod., směřující ke zvýšení pracovní mobility zejména osob vstupujících na trh práce ve společném pohraničí a zvýšení jejich šanci na uplatnění na trzích práce v obou zemích.
- Inicie a propagace nových a rozvoj (adaptace) stávajících vzdělávacích nabídek a programů, včetně realizace pilotních kursů/vzdělávacích cyklů, vznikající zejména ve spolupráci vzdělávacích zařízení a institucí trhu práce.
- Realizace pracovních stáží a praxí u ekonomických subjektů, orgánů správy a dalších organizací, u nichž si mohou učni a studenti zvýšit kvalifikaci a ověřit teoretické znalosti v praxi.
- Výuka jazyka zahraničního partnera (češtiny nebo polštiny).

Prioritní osa 4: Spolupráce institucí a komunit

Prioritní osa 4 Spolupráce institucí a kapacit směřuje prostřednictvím zvýšení intenzity spolupráce institucí k realizaci veřejně prospěšných projektů a ke zvýšení kvality služeb poskytovaných ve veřejném zájmu. V rámci realizace jednotlivých aktivit se očekává také zlepšení úrovně spolupráce a soužití místních komunit ve společném regionu.

Příklady podporovaných aktivit:

- Realizace spolupráce samospráv a komunit v oblastech jako je spolupráce mládeže, aktivity zaměřené na mládež (včetně osvětových aktivit), společensko-kulturní aktivity přispívající ke vzájemnému poznání a porozumění apod.
- Kooperační aktivity směřující k upevňování společné identity.
- Společné plánování rozvoje dopravní sítě a koordinace investic do silniční infrastruktury.
- Spolupráce v oblasti ochrany přírody a krajiny (společné programy ochrany, osvěty i vzdělávání obyvatel apod.).
- Spolupráce v oblasti územního plánování a využití území.

4 Analýza realizovaných projektů

4.1. Charakteristika území v rámci Operačního programu Česká republika – Polsko

Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013 (OP ČR – Polsko) se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu hospodářské spolupráce, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání, kulturních a společenských aktivit, spolupráci územních samospráv a dalších subjektů na obou stranách hranice.

OP ČR – Polsko je určen pro české kraje Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský, z polské strany jde o regiony jeleniogórsko-wałbrzyského, opolského, rybnicko-jastrzębského a bielsko-bialského. (Zdroj: strukturální-fondy.cz)

4.2. Charakteristika Olomouckého kraje

Poloha území

Olomoucký kraj se rozkládá ve střední části Moravy a zasahuje i do její severní části. Z hlediska územně- správního tvoří spolu se Zlínským krajem oblast Střední Moravy (NUTS 2). Člení se na pět okresů (Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk). Od 1. 1. 2005 došlo k územnímu rozšíření Olomouckého kraje o tři obce z kraje Moravskoslezského. Na území Olomouckého kraje bylo stanoveno 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Olomoucký kraj má na severu 104 km dlouhou mezistátní hranici s Polskem, na východě sousedí s Moravskoslezským krajem, na jihu se Zlínským a Jihomoravským krajem a na západě s krajem Pardubickým.

Geografické členění

Geograficky je kraj členěn na severní hornatou část s pohořím Jeseníky s nejvyšší horou Praděd (1491 m n. m.). Jižní část kraje je tvořena rovinatou Hanou. Územím kraje protéká řeka Morava, na jejíž hladině u Kojetína v okrese Přerov je nejnižší položený bod kraje (190 m n. m.). Olomoucký kraj nabízí velké množství přírodních zajímavostí. Turisty je hojně navštěvovaná Chráněná krajinná oblast Jeseníky s nejrozlehlejším moravským rašeliništěm Rejvíz, s pětáctyřicetimetrovým Vysokým vodopádem, vodní nádrží a elektrárnou Dlouhé Stráně na vrcholu kopce a dalšími přírodními scenériemi. Zajímavé jsou i lužní lesy v Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví s mnohými ohroženými druhy rostlin i živočichů. V Olomouckém kraji leží i řada jeskyní - Javoříčské, Mladečské a Zbrašovské aragonitové jeskyně. K 31. 12. 2013 celková výměra kraje dosáhla 5 266,68 km² (tj. 6,7 % z celkové rozlohy ČR), přičemž rok od roku klesá podíl orné půdy (39,2 %) a zvyšuje se podíl nezemědělské půdy (47,0 %).

Obyvatelé

Obyvatelé Olomouckého kraje žili v 399 obcích, z nichž má 30 obcí přiznaný statut města. V těchto městech bydlelo 56,4 % obyvatel. Krajským městem je statutární město Olomouc, které k 31. 12. 2013 mělo 99 489 obyvatel. Většina obyvatel kraje je zásobena vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu (90,8 %) a bydlí v domech napojených na veřejnou kanalizaci (79,0 % obyvatel). Hodnoty měrných emisí nedosahují průměrných hodnot za ČR, životní prostředí můžeme tedy hodnotit jako méně poškozené. Horské a podhorské oblasti mají vynikající kvalitu ovzduší a jsou významným zdrojem pitné vody. K 31. 12. 2013 měl Olomoucký kraj celkem 636 356 obyvatel. Počtem obyvatel na 1 km² (120,8) se kraj přibližuje průměrné hustotě zalidnění za celou ČR (133,3 osob na km²).

Hustota obyvatel

V rámci kraje jsou samozřejmě rozdíly, nejmenší hustotu obyvatel má okres Jeseník (55,5 osob na km²) a Šumperk (93,5 osob na km²). V roce 2013 se v kraji narodilo méně dětí než zemřelo osob (6 322 živě narozených dětí a 6 830 zemřelých), je nízký podíl dětí ve věku 0 – 14 let (14,8 % z celkového počtu obyvatel k 31. 12. 2013) a roste podíl obyvatel starších 65 let (17,7 %), tím se zvyšuje průměrný věk obyvatel (41,7 let k 31. 12.

2013). Podíl dětí narozených mimo manželství se nadále zvyšuje (45,7 % v roce 2013), klesá počet umělých přerušení těhotenství (1 211 v roce 2013). Došlo k mírnému poklesu počtu sňatků (2 632 v roce 2013) a zvýšení počtu rozvodů (1 713 v roce 2013). Nejčastější příčinou úmrtí zůstávají nemoci oběhové soustavy (u 49,3 % zemřelých).

Ekonomické údaje

Český statistický úřad již řadu let provádí výběrové šetření pracovních sil zjišťováním údajů v domácnostech respondentů. Podle tohoto šetření měl v roce 2013 Olomoucký kraj 306,3 tis. ekonomicky aktivních obyvatel starších 15 let, z nichž bylo 278,2 tis. obyvatel zaměstnaných a 28,2 tis. nezaměstnaných. Právě kvůli odlišné metodice zjišťování činila obecná míra nezaměstnanosti (ILO) 9,2 % a byla nižší než podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2013, který podle evidence Úřadů práce dosáhl 9,79 %. Na konci roku 2013 hledalo práci 43 364 uchazečů evidovaných na úřadech práce. V kraji v roce 2013 dosáhla celková hodnota výdajů na dávky státní sociální podpory 2 085 mil. Kč (5,9 % z celkové částky čerpané z účtů státní sociální podpory pro celou ČR). V prosinci roku 2013 pobíralo důchod 174 529 příjemců s průměrnou výší důchodu 10 419 Kč. V Olomouckém kraji bylo v roce 2013 nemocensky pojištěno 220 736 osob a bylo vyplaceno 953,5 mil. Kč na dávky nemocenského pojištění. Nově bylo nahlášeno 60 292 případů pracovní neschopnosti. V roce 2013 se o nemocné v Olomouckém kraji staralo v 9 nemocnicích, 16 odborných léčebných ústavech a dalších zdravotnických zařízeních 2 911 lékařů a 6 483 zdravotnických pracovníků. Péče o nemocné na nejvyšší úrovni je zabezpečována především ve Fakultní nemocnici v Olomouci, která je vybavena nejnovější léčebnou technikou i širokou vědeckou a výukovou základnou. Péči o zdraví obyvatelstva se věnují i v řadě lázeňských zařízení rozmístěných po celém kraji, známé jsou lázně v Jeseníku, Velkých Losinách, Teplicích nad Bečvou, Slatinicích, Skalce a další. Síť školských zařízení tvoří 374 mateřských škol, 299 základních škol, 20 gymnázií, 78 oborů odborného vzdělání na středních školách, 8 vyšších odborných škol a 1 konzervatoř. Centrem vzdělání je druhá nejstarší univerzita v České republice – Univerzita Palackého v Olomouci. Na její přírodovědecké, pedagogické, lékařské, filozofické, právnické, teologické fakultě, fakultě tělesné kultury a fakultě zdravotnických věd studuje 21 tisíc studentů. 20 Statistická ročenka Olomouckého kraje 2014 Z ekonomického hlediska je Olomoucký kraj oblastí

průmyslovou s rozvinutými službami. Ekonomika hanáckých okresů je více stabilní a dostatečně rozmanitá, okres Jeseník a severní část okresu Šumperk však bohužel díky své poloze, dopravní dostupnosti i narušením sociálního a hospodářského života po druhé světové válce (vysídlení německého obyvatelstva) patří k ekonomicky slabším regionům. Na tvorbě hrubého domácího produktu v České republice se Olomoucký kraj podílel v roce 2013 pouze 4,7 %, v přepočtu na 1 obyvatele dosahoval jen 77,7 % republikového průměru. Průměrná měsíční mzda zaměstnanců v podnicích, které mají sídlo v kraji, dosáhla podle předběžných údajů 22 236 Kč (přepočtené počty, 2013). Jižní a centrální část kraje patří mezi oblasti s nejúrodnější půdou. Průměrné výnosy pěstovaných plodin – ječmene jarního, pšenice ozimé, řepky i technické cukrovky dosahují v celé ČR nejvyšších hodnot. V Olomouckém kraji působí řada tradičních průmyslových podniků. Na zemědělskou výrobu navazuje množství potravinářských podniků, z dalších odvětví průmyslu je rozvinutý textilní a oděvní průmysl, výroba strojů a zařízení, průmysl optiky a optických zařízení a mnoho dalších. V roce 2013 v Olomouckém kraji sídlilo 151 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci. V těchto podnicích pracovalo 39 102 zaměstnanců s průměrnou měsíční mzdou 24 565 Kč. Tržby těchto podniků z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy dosáhly 102 440 mil. Kč. V roce 2013 v Olomouckém kraji mělo sídlo 24 stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci, v nichž pracovalo 2 809 zaměstnanců s průměrnou hrubou měsíční mzdou 23 802 Kč. Hodnota výkonů těchto podniků ze základní stavební výroby dosáhla 3 564 mil. Kč. V roce 2013 byla zahájena stavba 1 207 nových bytů a byla dokončena výstavba 1 231 bytů. Stavební úřady evidovaly během roku 2013 celkem 4 218 vydaných stavebních povolení. Ve statistickém registru ekonomických subjektů bylo koncem roku 2013 zaregistrováno 137 119 podniků, organizací a podnikatelů. Největší část tvořili soukromí podnikatelé zapsaní dle živnostenského zákona (69,8 %) a obchodní společnosti (9,1 %).

Doprava

Dopravní dostupnost kraje zajišťuje 602 km železničních tratí a 3 569 km silnic, z nichž je pouze 12,3 % silnic I. třídy. Olomouc a nedaleký Přerov jsou významnými železničními uzly, hustá železniční síť je vedena rovnoměrně celým územím kraje. Silniční síť je hustější v jižní rovinaté části kraje. V blízkosti Olomouce se nachází letiště pro malá dopravní letadla, které získalo statut mezinárodního letiště. V regionu bylo spácháno 14

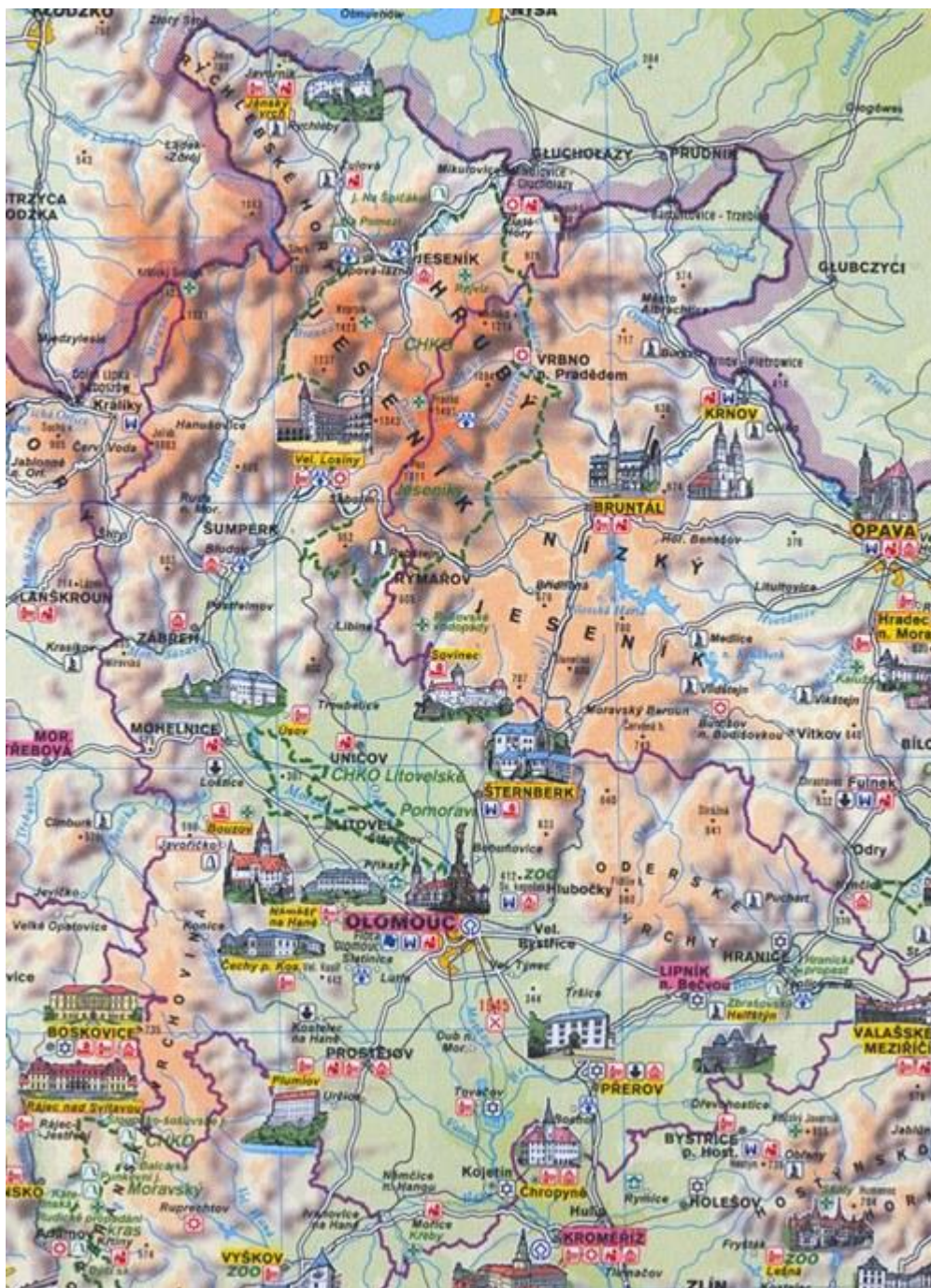
768 trestných činů, objasněno bylo 7 097 trestných činů. V roce 2013 došlo v Olomouckém kraji k 4 432 dopravním nehodám, při nichž bylo usmrceno 27 osob a zraněno 1 545 osob, dále 7 osob zemřelo a 47 se zranilo u 914 požárů.

Cestovní ruch

Olomoucký kraj patří mezi kraje nejméně vybavené ubytovacími zařízeními. K 31. 12. 2013 poskytovalo ubytovací služby v kraji 509 hromadných ubytovacích zařízení, rozmístěných především v turisticky navštěvovaných okresech Jeseník a Šumperk. Region nabízí řadu zařízení pro turistické vyžití. Kromě přírodních krás je zde řada historických památek – hradů Bouzov, Helfštýn, Šternberk, zámků – Úsov, Tovačov, Velké Losiny, Jánský vrch, Náměšť na Hané, desítky muzeí a galerií. Navštěvované je především krajské město Olomouc s druhou největší městskou památkovou rezervací, kde je chráněn rozsáhlý soubor historických, architektonicky a umělecky významných objektů na zachovalém půdorysu středověkého města. Nejvýznamnější památkou v Olomouci je barokní Sloup Nejsvětější Trojice na centrálním náměstí, který byl v roce 2000 zapsán do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Olomouc se dále pyšní řadou církevních staveb, v rozlehlých parcích se pořádají výstavy květin a rostlin s názvem Flora Olomouc. V blízkosti Olomouce leží známé poutní místo s bazilikou Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku a nedaleko odtud zoologická zahrada. O zachování lidových zvyků na Hané se starají desítky národopisných a tanečních souborů, pořádají se folklorní přehlídky a festivaly v Náměšti na Hané, v Prostějově, v Kojetíně a dalších místech regionu. V Olomouckém kraji je i řada příležitostí ke sportování. Bylo již vyznačeno přes 2 700 km cyklistických tras, k vodním sportům je možno využít řadu moderních bazénů a přírodních koupališť. V Prostějově a v Přerově jsou známá tenisová střediska. Mnohé návštěvníky přilákají i závodní speciály na trati Ecce Homo u Šternberka, diváci mohou sledovat fotbalová i hokejová utkání na vybavených hřištích a zimních stadionech rozmístěných po celém regionu. Pro zimní sporty je upravena řada sjezdovek a lyžařských stop v Jeseníkách v nejznámějších areálech Červenohorské sedlo, Petříkov, Ostružná, Ramzová a mnoha dalších. Olomoucký kraj je regionem s bohatou historií, s pestrou a malebnou přírodou, s množstvím kulturních, sportovních i rekreačních příležitostí. Ekonomika regionu je zaměřena na tradiční zemědělství, zpracovatelský průmysl a služby. Předpokladem pro další rozvoj regionu je strategicky výhodná poloha, dopravní dostupnost, rozvinutá

infrastruktura, dostatek kvalifikovaných pracovních sil i vstup zahraničních investorů. Díky realizacím dlouhodobých strategických plánů se ekonomická situace v Olomouckém kraji postupně zlepšuje a vzestupná tendence má pokračovat i v následujících letech.

(kr-olomoucký.cz)

Zdroj: Mapy.cz

4.3. Prioritní osy

Prioritní osa I. Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik

Hlavní cíl: Zlepšení atraktivity česko-polské příhraniční oblasti

Oblasti podpory:

- Posilování dostupnosti – specifický cíl: Zlepšení stavu infrastruktury a dopravní obslužnosti v česko-polské příhraniční oblasti;
- Ochrana životního prostředí – specifický cíl: Zlepšení stavu a kvality životního prostředí v česko-polské příhraniční oblasti;
- Prevence rizik – specifický cíl: Zlepšení bezpečnosti v česko-polské příhraniční oblasti.

Prioritní osa II. Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu

Hlavní cíl: Posílení ekonomického rozvoje česko-polské příhraniční oblasti

Oblasti podpory:

- Rozvoj podnikatelského prostředí – specifický cíl: Zvyšování konkurenceschopnosti podniků v česko-polské příhraniční oblasti;
- Podpora rozvoje cestovního ruchu – specifický cíl: Rozšíření nabídky cestovního ruchu v česko-polské příhraniční oblasti;
- Podpora spolupráce v oblasti vzdělávání – specifický cíl: Zvyšování znalostí a dovedností obyvatel v česko-polské příhraniční oblasti.

Prioritní osa III. Podpora spolupráce místních společenství

Hlavní cíl: Rozvoj partnerské spolupráce místních komunit a institucí česko-polské příhraniční oblasti.

Oblasti podpory:

- Územní spolupráce veřejných institucí – specifický cíl: Posilování přeshraničních vazeb institucí poskytujících veřejné služby;
- Podpora společenských, kulturních a volnočasových aktivit – specifický cíl: Posilování přeshraničních vazeb obyvatelstva;

- Fond mikroprojektů – specifický cíl: Stimulace rozvoje místního společenství prostřednictvím podpory aktivit lokálních aktérů – Fond mikroprojektů.

Prioritní osa IV. Technická pomoc

Hlavní cíl: Podpora efektivní realizace Programu

Specifický cíl: Zajištění účinného řízení a implementace Programu a podpora propagačních a informačních aktivit týkajících se Programu (www.strukturalni-fondy.cz)

Alokaci rozpočtu na jednotlivé osy a oblasti podpory zachycuje následující Tabulka 2.

Tabulka 2: Alokace rozpočtu OPPS ČR-PR 2007-2013 na jednotlivé osy a oblasti podpory

Prioritní osa/oblast podpory	Alokace (EUR)	Podíl na rozpočtu
Prioritní osa 1. Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik	81 626 990	37%
1.1 Posilování dostupnost	51 097 276	23%
1.2 Ochrana životního prostředí	17 556 747	8%
1.3 Prevence rizik	12 972 967	6%
Prioritní osa 2. Podpora rozvoje podnikatelského prostředí a cestovního ruchu	74 262 787	34%
2.1 Rozvoj podnikatelského prostředí	5 572 968	3%
2.2 Podpora rozvoje cestovního ruchu	63 911 446	29%
2.3 Podpora spolupráce v oblasti vzdělávání	4 778 373	2%
Prioritní osa 3. Podpora spolupráce místních společenství	55 059 430	25%
3.1 Územní spolupráce veřejných institucí	3 583 780	2%
3.2 Podpora společenských, kulturních a volnočasových aktivit	7 583 781	3%
3.3 Fond mikroprojektů	43 891 869	20%
Prioritní osa 4. Technická pomoc	8 510 137	4%
OPPS ČR-PR 2007-2013 celkem	219 459 344	100%

Zdroj: cz.pl.eu/vyrocnizpravy

Z oblasti spolupráce **3.3 Fond mikroprojektů** bylo možné čerpat prostředky prostřednictvím euroregionů, které fungují jako správce/administrátor. Výše podpory v tomto případě činila 2 000 až 30 000 EUR, maximální hodnota projektu nesmí přesáhnout 60 000 EUR – jinak bylo třeba žádat prostřednictvím jiného dotačního titulu, resp. oblasti podpory. Zaměření projektu muselo být shodné jako u ostatních oblastí podpory.

Místní příslušnost okresů kraje Olomouc k euroregionům je následující:

- **Euroregion Glacensis:** okres Šumperk, Jeseník;
- **Euroregion Praděd:** okresy Olomouc, Přerov, Prostějov.

4.4. Analýza čerpání prostředků z OPPS ČR-PR 2007-2013 v Olomouckém kraji

S využitím aplikace Mapa projektu Ministerstva pro místní rozvoj na stránkách věnovaných Evropským strukturálním fondům [www. Strukturalni - fondy.cz](http://www.Strukturalni-fondy.cz), která uvádí informace o čerpání ze strukturálních fondů, databáze Regionálního informačního servisu na webovém rozhraní www.risy.cz a seznamu příjemců podpor uvedeného na stránkách www.cz-pl.eu věnovaných OPPS ČR-PR bylo identifikováno celkem 44 projektů (bez mikroprojektů realizovaných prostřednictvím euroregionů), které byly z části nebo plně realizovány na území Olomouckého kraje, a to buď samotným krajem, obcemi kraje nebo dalšími institucemi a organizacemi ať už na české, tak na polské straně.

Hodnota těchto projektů dosáhla téměř 33 mil. EUR. Celkově byly tyto projekty financovány z ERDF částkou 27,4 mil. EUR (což představovalo 84 % nákladů na projekty), 5 mil. EUR z národních veřejných zdrojů (to představovalo 15 % z celkových nákladů) a necelými 300 tis. EUR ze soukromých zdrojů (to představovalo zbylé 1 % z celkových nákladů projektů).

Výše dotací z ERDF pro území Olomouckého kraje na tyto projekty představovala 16 % z hodnoty prostředků alokovaných pro OPPS ČR-PR 2007-2013 (bez fondu mikroprojektů). Průměrná hodnota jednoho projektu činila 743 tis. EUR, průměrná dotace

ze zdrojů EU činila 622 tis. EUR, z národní veřejných zdrojů 114 tis. EUR a ze soukromých zdrojů 7 tis. EUR.

Analýza financování projektů v jednotlivých letech

Velkým kladem pro příhraniční oblasti, pro euroregiony a pro přeshraniční spolupráci jsou možnosti, jaké dnešní doba nabízí. Díky Evropské unii a jejím fondům, je možné realizovat projekty, na které dříve nebyly finance.

Jak již bylo zmíněno do Operačního programu ČR – Polsko spadá jako jeden z pěti také Olomoucký kraj.

V rámci tohoto kraje byla provedena analýza využívání finančních prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále jen ERDF). V rámci Operačního programu Česká republika - Polsko bylo prozatím schváleno celkem 44 projektů s celkovou přidělenou částkou z ERDF ve výši 27,4 mil Eur.

Porovnáním realizovaných projektů, se dospělo k závěru, že nejvíce Operační program ČR – Polsko využívá Prioritní osa 1. Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik, kde celková alokace činí 81 626 990 Eur a podíl na rozpočet činí 37%.

Jako druhá nejvíce využívána je Prioritní osa 2. Podpora rozvoje podnikatelského prostředí a cestovního ruchu, kde celková částka alokace činí 74 262 787 Eur a podíl na rozpočet činí 34 %.

Mezi nejčastěji předkládané projekty v rámci OP ČR - Polsko patří projekty z oblasti vzdělávání, ochrany životního prostředí, kultury a rozvoje cestovního ruchu.

Konkrétně cestovní ruch má největší podíl na schválených projektech. Často realizovanými projekty jsou projekty týkající se cyklostezek, turistiky a lázeňství.

Také se rozvíjí turistické infrastruktury a turistické destinace.

Přehled počtu dokončených projektů v jednotlivých letech, výši příspěvku z ERDF, národních veřejných a soukromých zdrojů a celkovou hodnotu projektů (v mil. EUR) zachycuje následující Tabulka 3:

Tabulka 3: Realizované projekty prostřednictvím OPPS ČR-PR 2007-2013 na území Olomouckého kraje v jednotlivých letech a dle zdrojů financování (v mil. EUR)

Rok dokončení	Počet projektů	Příspěvek ERDF	Veřejné zdroje	Soukromé zdroje	Hodnota projektů
2009	2	5,1	0,9	0,0	6,0
2010	12	7,2	1,3	0,1	8,6
2011	8	6,7	1,2	0,1	7,9
2012	4	2,1	0,4	0,1	2,5
2013	7	3,4	0,6	0,0	4,0
2014	7	1,3	0,4	0,0	1,8
2015	4	1,6	0,3	0,0	1,9
Celkem	44	27,4	5,0	0,3	32,7

Zdroj: www.OPPS ČR

Zhodnocení vybraných realizovaných projektů

V této subkapitole jsou představeny nejnákladnější projekty a uvedeny příklady úspěšných projektů realizovaných prostřednictvím OPPS ČR-PR 2007-2013 na území Olomouckého kraje.

Porovnáním realizovaných projektů v tomto období (2007-2013) je zřejmé, že nejvíc projektů bylo realizováno v roce 2010 s příspěvkem ERDF 7,2 mil. Eur z celkové částky čerpané OP ČR- Polsko a v roce 2011 s příspěvkem ERDF 6,7 mil. Eur z celkové částky čerpané OP ČR- Polsko.

Pro účely analýzy projektů v rámci přeshraniční spolupráce byl zvolen projekt „Inspirativní projekt Vincenze Priessnitze“ - Česko – polský projekt v oblasti podpory cestovního ruchu.

Druhým zvoleným projektem je taktéž projekt podpory cestovního ruchu „Čarodějnickou cyklotrasou po česko-polském příhraničí“.

Projekty mají přiblížit tuto oblast a zhodnocení úspěšnosti projektů. Hlavním cílem těchto projektů je zvýšení cestovního ruchu příhraničních regionů. Tyto projekty byly vybrány jako jedny z nejnákladnějších ve zmiňovaném období. V letech 2011-2013 byly zařazeny do soutěže o nejinspirativnější projekt.

Cestovní ruch, je nedílnou součástí ekonomiky každého státu a zhodnocením pak tedy bude patrné, zda byly efektivní a zda splnily své cíle.

Analýza projektů přeshraniční spolupráce

V této subkapitole budou představeny vybrané projekty realizované z OPPS ČR-PR 2007-2013 v Olomouckém kraji.

4.5.1 Základní informace

- Inspirativní projekt Vincence Priessnitze
- Oblast podpory: 2.2 Podpora rozvoje cestovního ruchu
- Vedoucí partner: Společnost Vincenze Priessnitze;
- Projektový partner: Město Glucholazy;
- Příspěvek z ERDF: 1 041 782,69 EUR.

Aktivity projektu

Hlavní aktivity projektu měly investiční charakter a spočívaly v revitalizaci 15 km od sebe vzdálených lázeňských parků a tvorbě společného turistického produktu navazujícího na Priessnitzův odkaz. Na české straně bylo v projektu realizováno hydroterapeutické centrum- vodní zahrady, skládající se z teras, vodopádů a brouzdališť. Koncepce zahrady navazuje na léčebné vlastnosti studené vody, slunce a pohybu na čerstvém vzduchu. Její hlavní součástí je stezka vedoucí podél vodního toku se soustavou vodoléčebných stanovišť. Na polské straně byla provedena revitalizace zeleně v parku a rekonstrukce skalky, zpevnění opěrných zdí a obnova bazénu pro vodoléčebné procedury. Vznikla odpočívadla spojená s prvky léčebných metod využívaných v hydroterapii. V parku vznikla mj. brouzdaliště v potoce a zařízení pro vlhčení rukou.

Cíl projektu

- zvýšení turistického potenciálu
- zvyšování kvality nabízených služeb v oblasti cestovního ruchu
- atrakce určené pro konkrétní cílovou skupinu zajímající se o lázeňskou turistiku
- zvyšování ekonomické integrace česko-polské příhraniční oblasti
- zlepšování podmínek pro hospodářský růst příhraniční oblasti
- zlepšování podmínek pro udržitelný rozvoj životního prostředí
- další sociální integraci česko-polské příhraniční oblasti

Mgr. Richard Kapustka, redaktor a pracovník vztahů k veřejnosti v rozhovoru uvádí, že program byl zaměřen zejména na menší, regionální a místní projekty s přeshraničním významem. Při výběru projektů byl kladen velký důraz na jejich skutečné přeshraniční dopady a na prvky sblížení lidí a institucí v průběhu přípravy a následné realizace projektů. Podporován byl pouze takový projekt, který mohl prokázat přeshraniční dopad na obou stranách hranice. Všeobecné cíle Programu vychází ze specifických potřeb území.

Projekt byl velice nákladný a bez financování z OP ČR-Polsko, by nemohl být realizován. Celkové zhodnocení projektu se jeví kladně, projekt svou realizací napomáhá ke zvyšování cestovního ruchu, zkvalitnění nabízených služeb v této lokalitě. Výstupy projektu významně zvýšily turistický potenciál této části příhraničí, jelikož nabídly atrakce určené pro konkrétní cílovou skupinu zajímající se o lázeňskou turistiku.

Jak dále pan Mgr. Richard Kapustka uvádí, v lázeňském městečku je o 20% více turistů a lázeňských hostů. To splnilo očekávání realizovaného projektu, který měl za cíl zvýšit pohyb návštěvníků.

Tento projekt byl též označen jako příklad projektů s dobrou praxí v rámci oblasti podpory. V další období budou realizovány další chystané projekty financované z OP ČR – Polsko které zvýší atraktivitu daného regionu a přispějí ke zkvalitnění nabízených služeb.

Obrázek 4: Realizace projektu Odkaz Vincenze Priessnitze v Česko-polském příhraničí

Zdroj: JTS Olomouc. Odkaz Vincenze Priessnitze v česko polském příhraničí. Cz pl.eu [online].

4.5.2 Základní informace

- Čarodějnickou cyklotrasou po česko-polském příhraničí
- Oblast podpory: 2.2 Podpora rozvoje cestovního ruchu
- Vedoucí partner: Město Šumperk
- Projektoví partneři: Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu, Okres Nisa
- Příspěvek z ERDF: 400 954,78 EUR
- Termín zahájení realizace projektu: 1. 7. 2008
- Termín ukončení realizace projektu: 30. 4. 2010

Aktivity projektu

V projektu „Čarodějnickou cyklotrasou po česko-polském příhraničí“ využili partneři, Okres Nisa a město Šumperk a Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu, skutečné události z dějin Niského knížectví v 17. století, které se týkaly čarodějnických procesů a vytvořily z nich turistickou atrakci. V rámci projektu byla vytyčena a označena čarodějnická cyklotrasa, jež byla následně vybavena 10 ti informačními tabulemi. Při jízdě po cyklotrase lze shlédnout dvě expozice k dějinám čarodějnických procesů. První vznikla v Nise, druhou, stejně atraktivní, si mohou turisté prohlédnout v Šumperku, v místnostech historického Geschaderova domu adaptovaných pro tento účel. Všechna místa spojená s dějinami čarodějnických procesů a turistické atrakce na čarodějnické cyklotrase jsou popsána v průvodci s mapou „Čarodějnickou cyklotrasou po česko-polském příhraničí“. Kromě toho byl uspořádán cyklus muzejních přednášek o dějinách čarodějnických procesů v česko-polském příhraničí.

Využití „čarodějnické“ tematiky přineslo čarodějnické stezce v tomto projektu CERTIFIKÁT OROT 2010 za nejlepší turistický produkt v kategorii „trasa“. Projekt je rovněž nominován na cenu v soutěži Polska Pięknieje – 7 Cudów Funduszy Europejskich (Krásnější Polsko – 7 divů evropských fondů).

Cyklotrasa s čarodějnickou tematikou je vedena po nejzajímavějších místech čarodějnických procesů a začíná v České republice v Mohelnici, dále vede přes Šumperk, Jeseník a končí ve Zlatých Horách. Trasa pak pokračuje na polské straně do Głucholaz, Nysy, Otmuchowa a Paczkowa. Všechna zmíněná místa pojí bouřlivé dějiny spojené s čarodějnickými procesy.

Cíl projektu

- vytvoření společné turistické trasy spojené s čarodějnickými procesy
- propojení nabídky regionů – vznik nových turistických produktů
- společná propagace – informační tabule
- zvyšování kvality nabízených služeb v oblasti cestovního ruchu

Ing. Pavel Kuba, starosta města Mohelnice v rozhovoru uvádí, že projekt byl spojen

- s vyšší administrativní náročností
- rozdíly v legislativě mezi Českou republikou a Polskem
- nedostatek financí a způsob proplácení projektů
- jazykové bariéry
- nedostatečná informační a poradenská činnost

Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika se potýkala s vyšší administrativní náročností. Zdlouhavé vyřizování žádosti, nedostatek informací a poradenské činnosti projekt časově zatížil.

Také se potýkáme s problémem financování. V rámci programu nejsou poskytovány žádné zálohové platby, proplácení dotace probíhá vždy průběžně. Pro průběžné proplácení u individuálních projektů jsou nastaveny nepříznivé podmínky – dlouhá monitorovací období, v kterých je možné žádat o proplácení části dotace (pro většinu projektů 6 měsíců). Mezi další problémy v oblasti administrativy je možné zařadit také jazykové bariéry. Jedná se zejména o bariéry při komunikaci s úřady nebo s partnerem projektu na druhé straně hranice.

Projekt svou realizací přinesl přes veškeré problémy samozřejmě také velké výhody v oblasti cestovního ruchu.

Cílem tohoto projektu bylo zvýšení kvality cestovního ruchu nejen pro všechny příznivce cyklistiky a turistiky, ale také z ekonomického hlediska. Příliv většího počtu turistů je přínosem pro menší vesnice a tím spojené podnikatelské záměry.

Díky tomuto projektu se nabídla možnost pro všechny věkové kategorie poznat historii „Čarodějnických procesů“ v daném regionu a posílit ekonomickou stránku regionů.

Kladem projektu bylo vytvoření společné turistické trasy spojené s čarodějnickými procesy, propojení nabídky regionů – vznik nových turistických produktů, společná propagace – informační tabule, zvyšování kvality nabízených služeb v oblasti cestovního ruchu.

Obrázek 6: Realizace projektu Čarodějnickou cyklotrasou po Česko - polském příhraničí

Zdroj: JTS Olomouc. Čarodějnickou trasou po česko polském příhraničí. Cz pl online cit. 2015

5 Závěr

Hlavními cíli této práce bylo charakterizovat přeshraniční spolupráci, regionální politiku Evropské unie a zhodnotit přínosy projektů, které se v rámci Operačního projektu Česká republika – Polsko 2007-2013 uskutečnily.

Operační program Česká republika – Polsko byl velmi úspěšným, o čemž svědčí celkové množství schválených projektů, které byly v tomto období realizovány.

Žadatelé díky programu získávají chybějící finanční prostředky, díky kterým mohou podpořit nové projekty a tím rozvíjet příhraniční regiony.

Tyto regiony mají díky možnostem, které fondy EU nabízejí, šanci rozvíjet svůj cestovní ruch, který je velmi důležitou součástí ekonomiky každého regionu, zlepšovat infrastrukturu, napojovat se na důležité dopravní osy, díky kterým se může zvýšit přitažlivost regionu pro další investory.

V další řadě také přináší pracovní příležitosti na trhu práce v příhraničí, kde se potýkají s větší nezaměstnaností.

Regionální politika a přeshraniční spolupráce pomáhá menším vesnicím k získávání potřebných financí na realizaci projektů, které mohou prostřednictvím dotace realizovat.

Projekty si kladou za cíl zvýšení cestovního ruchu v oblasti příhraničí a zlepšení sociálního a ekonomického rozvoje dané lokality. Na závěr by se dalo tedy říci, že přeshraniční spolupráce příhraničních regionů je velmi přínosná. Díky přeshraniční spolupráci a existenci regionální politiky EU se jednotlivé příhraniční oblasti České republiky zabývají rozvojem svého území daleko více, než tomu bylo v minulosti. Úspěšnou přeshraniční spoluprací může vzniknout konkurenceschopnost a zmenší se sociální rozdíly.

Program 2014-2020 se zaměří na taková témata, jako jsou: bezpečnost, využití potenciálu česko-polského příhraničí v oblasti přírodního a kulturního dědictví, dopravní dostupnost regionu, vzdělávání a spolupráce vládních a nevládních institucí. Většina prostředků bude určena na aktivity související s přírodním a kulturním dědictvím česko-polského příhraničí a rozvojem silniční infrastruktury.

Pro rozvoj území česko-polského pohraničí je důležité správně analyzovat problémy v této oblasti a tyto nedostatky odstraňovat. K tomu je zapotřebí zájem ze strany veřejnosti, firem a dalších institucí.

Na druhé straně je pro obce nejproblematictější složitá byrokracie, která celý projekt provází. Je potřeba zjednodušit administrativu, která byla v minulém období příliš zdoluhavá a časově náročná. Dále je potřeba zlepšit legislativu mezi Českou republikou a Polskem a zlepšit informovanost a poradenskou činnost pro žadatele.

Aktivita programu přispívají ke zlepšení životních podmínek v příhraničních regionech obou států, rozšíření stávající a navazování nové spolupráce mezi institucemi a občany. Program postupně realizuje předpokládané aktivity a využívá veškeré finanční prostředky, které byly do toho programu alokovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Seznam použité literatury

- [1.] WOKOUN René, MALINOVSKÝ Jan, DAMBORSKÝ MILAN, BLAŽEK Jiří a kol. *Regionální rozvoj, východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
- [2.] KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. Rozšířené vyd. Praha, CODEX Bohemia, 1998. 216 s. ISBN 80-85963-69-8.
- [3.] JENÍČEK, Vladimír a Jaroslav FOLTÝN. *Globální problémy světa: v ekonomických souvislostech*. Praha : C.H. Beck, 2010. str. 324. ISBN 978-80-7400-326-4.
- [4.] KUNEŠOVÁ, Hana a kol. *Světová ekonomika: nové jevy a perspektivy*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha : C.H. Beck, 2006. str. 319. ISBN 80-7179-455-4.
- [5.] MAJEROVÁ, Věra a kol. *Sociální kapitál a rozvoj regionu: příklad Kraje Vysočina*. Praha : Grada, 2011. str. 221. ISBN 978-80-247-4093-5.
- [6.] MAREK Dan, KANTOR Tomáš . *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropská.unie*. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principál, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
- [7.] &MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o zahraniční politice České republiky 2010*. Praha : Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2011. str. 396. ISBN 978-80-7441-002-4.
- [8.] JENÍČEK, Vladimír a kol. *Vyvážený rozvoj: na globální a regionální úrovni*. Praha : C.H. Beck, 2010. str. 132. ISBN 978-80-7400-195-6.
- [9.] HUDEČKOVÁ Helena, LOŠŤÁK Michal, ŠEVČÍKOVÁ Adéla. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. 1 vad. Praha: Reprografické studio PEF ČZU, 2010. 193 s. ISBN 978-80-213-1413-9

Internetové zdroje

- [10.] GABBE, J., V. v. MALCHUS, H. MARTINOS, preface of the European Commissioners M. Barnier and G. Verheugen: "*Practical Guide to Cross-border Co-operation*" [Online]. Guide 2000 (German) – Regional Policy [cit. 2014-12-30]. Dostupné z: http://www.aebr.eu/files/publications/lace_guide.cz.pdf
- [11.] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Historie. *Evropská územní spolupráce – Cíl 3* [Online]. CRR ČR, c2008-2009. [cit. 2014-12-30]. Dostupné z: <http://www.cil3.cz/historie.htm>
- [12.] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Evropská územní spolupráce – Cíl 3* [Online]. CRR ČR, c2008-2009. [cit. 2014-12-30]. Dostupné z: <http://www.cil3.cz/default.htm>
- [13.] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Programové období 2007-2013. *Evropské strukturální a investiční fondy* [Online]. MMR ČR 2014 [cit. 2014-12-30]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>
- [14.] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Evropská územní spolupráce 2007 – 2013. *Cíl 3: Evropská územní spolupráce* [Online]. CCR ČR, c2008-2009 [cit. 2014-12-30]. Dostupné z: http://www.cil3.cz/evropska_uzemni_spoluprace.htm
- [15.] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko. *Cíl 3: Evropská územní spolupráce* [Online]. CRR ČR, c2008-2009 [cit. 2014-12-30]. Dostupné z: http://www.cil3.cz/preshranicni_spoluprace_cr_polsko.htm
- [16.] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR – SPOLEČNÝ TECHNICKÝ SEKRETARIÁT. Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007 – 2013. *cz-pl.eu* [Online]. JTS, c2014 [cit. 2014-12-30]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/>
- [17.] 15. *Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013. Verze 3. 6. červen 2013.* Dostupné také z: <http://www.cz-pl.eu/programovy-dokument.html?action=download&downloadID=11>

- [18.] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Euroregiony. *RIS – Regionální informační servis* [Online]. CRR ČR, c2012-2014 [cit. 2015-01-08]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/olomoucky-kraj/regionalni-informace/euroregiony/>
- [19.] JTS OLOMOUC. Fond mikroprojektů. *cz-pl.eu* [Online]. JTS Olomouc, 2013-12-10 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/fond-mikroprojektu.html>
- [20.] EUROREGION GLACENSIS. Úvodem. *euro-glacensis.cz* [Online]. 2012 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>
- [21.] KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE. Monitorovací výbor přeshraničního programu Česko – Polsko schválil realokace finančních prostředků do cestovního ruchu. *Olomoucký kraj* [Online]. 2012-06-14 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/monitorovaci-vybor-preshranicniho-programu-cesko-polsko-schvalil-realokace-financnich-prostredku-do-cestovniho-ruchu-aktuality-1063.html>
- [22.] SCHMIED, Karel. Zasedání MV / MV Wałbrzych. *cz-pl.eu* [Online]. 2014-05-30 [cit. 2015-02-20]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/mv-wa-brzych.html>
- [23.] SCHMIED, Karel. Výroční akce programu. *cz-pl.eu* [Online]. 2014-10-16 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/vyrocnni-akce-2014.html?action=download&downloadID=1636>
- [24.] JTS OLOMOUC. Příklady realizovaných projektů. *cz-pl.eu* [Online]. 2015 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/priklady-realizovanych-projektu.html>
- [25.] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Projekty. *Evropské strukturální a investiční fondy* [Online]. MMR ČR, 2014 [cit. 2014-12-30]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-o-cerpani/Mapa-projektu/Projekty>
- [26.] JTS OLOMOUC. Odkaz Vincenze Priessnitze v česko – polském příhraničí. *cz-pl.eu* [Online]. 2012 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/soutez-o-nejinspirativnejsi-projekt-2011.html>

- [27.] JTS OLOMOUC. Příklady realizovaných projektů – oblast podpory 2.2: Podpora rozvoje cestovního ruchu. *cz-pl.eu* [Online]. c2015 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/oblast-podpory-2-2.html>
- [28.] JTS OLOMOUC. Čarodějnickou cyklotrasou po česko-polském příhraničí. *cz-pl.eu* [Online]. 2012 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/carodejnickou-cyklotrasou-po-cesko-polskem-prihranici.html>
- [29.] JTS OLOMOUC. Rozvoj záchranných systémů. *cz-pl.eu*. [Online] c2015 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/rozvoj-zachrannych-systemu.html>
- [30.] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Spolupráce Zoo Olomouc a Zoo Opole v oblasti cestovního ruchu. *risy.cz* [Online]. 2015 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?id=68839>
- [31.] JTS OLOMOUC. Spolupráce ZOO Olomouc a ZOO Opole v oblasti cestovního ruchu. *cz-pl.eu* [Online]. c2015 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/spoluprace-zoo-olomouc-a-zoo-opole-v-oblasti-cestovniho-ruchu.html>.
- [32.] EUROREGION GLACENSIS. Působnost Euroregionu Glacensis [Online]. 2012 [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://www.euro-glacensis.cz/files/obrazky/uzemni-vymezeni-euroregionu-glacensis.pdf>
- [33.] EUROREGION PRADĚD. Základní informace – mapa [Online]. 2007 [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: http://www.europaded.cz/docs/zakladni_informace/mapa_EUPR.jpg
- [34.] OLOMOUCKÝ KRAJ. Spolupráce s Polskem. *Olomoucký kraj* [Online]. Olomoucký kraj, 2015 [cit. 2015-01-08]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/spoluprace-s-polskem-eup-eug--cl-183.html>
- [35.] JTS OLOMOUC. Čerpání úspor. *cz-pl.eu* [Online]. 2015-02-23 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/cerpani-uspor.html?action=download&downloadID=1033>
- [36.] <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU>
- [37.] Vlastní, zdrojová data Řídicí orgán a Společný technický sekretariát. Výroční zpráva o provádění Operačního programu Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská

- republika 2007 2013 za rok 2013. únor duben 2014 [cit. 2015 02 21]. Dostupné z: <http://www.czpl.eu/vyrocnipravy.html?action=download&downloadID=1626> s. 5
- [38.] COUNCIL OF EUROPE. Chart of signatures and ratifications. *Council of Europe* [Online]. Status as of: 19/12/2014 [cit. 2014-12-19]. Dostupné z: <http://conventions.coe.int/treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=106&CM=1&DF=&CL=ENG>
- [39.] Centrum pro regionální rozvoj České republiky. Evropská územní spolupráce 2007 – 2013. Cíl 3: Evropská územní spolupráce. [Online] CCR ČR, c2008 2009 [cit. 2014 12 30]. Dostupné z: http://www.cil3.cz/evropska_uzemni_spoluprace.htm
- [40.] Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj České republiky. Historie. Evropská územní spolupráce – Cíl 3. [Online] CRR ČR, c2008 2009 [cit. 2014 12 30]. Dostupné z: <http://www.cil3.cz/historie.htm>
- [41.] Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR, Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko. Evropská územní spolupráce – Cíl 3 [online]. CRR ČR, c2008 2009. Dostupné z: http://www.cil3.cz/preshranicni_spoluprace_cr_polsko.htm
- [42.] Zdroj: JTS Olomouc. Odkaz Vincenze Priessnitze v česko polském příhraničí. Czpl.eu [online]. 2012 [cit. 2015 02 25]. Dostupné z: <http://www.czpl.eu/odkazvincenzepriessnitzevceskopolskemrihranici.html>
- [43.] JTS Olomouc. Čarodějnickou trasou po česko polském příhraničí. Czpl.eu [online]. 2012 [cit. 2015 02 25]. Dostupné z: <http://www.czpl.eu/carodejnickoucyklotrasoupoceskopolskemprihranici.html>

Právní dokumenty

- [44.] ČESKO. Zákon č. 248/2000 Sb. ze dne 29. června 2000, o podpoře regionálního rozvoje
- [45.] ČESKO. Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

- Obrázek 1: Územní vymezení přeshraniční spolupráce v letech 2007-2013 **Chyba! Záložka není definována.**
- Obrázek 2: Vývoj územní spolupráce v členských státech Evropské unie..... 11
- Obrázek 3: Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko 2007-2013 14
- Obrázek 4: Území v rámci OP Česká republika – Polsko **Chyba! Záložka není definována.**
- Obrázek 5: Realizace projektu Odkaz Vincenze Priessnitze v česko-polském příhraničí **Chyba! Záložka není definována.**
- Obrázek 6: Realizace projektu Čarodějnickou cyklotrasou po česko-polském příhraničí ..38
- Obrázek 7: Realizace projektu Rozvoj záchranných systémů **Chyba! Záložka není definována.**

Seznam tabulek

- Tabulka 1: Porovnání alokace zdrojů v období 2007 – 2013 a období 2014 - 2020 16
- Tabulka 2: Alokace rozpočtu OPPS ČR-PR 2007-2013 na jednotlivé osy a oblasti podpory29
- Tabulka 3: Realizované projekty prostřednictvím OPPS ČR-PR 2007-2013 na území Olomouckého kraje v jednotlivých letech a dle zdrojů financování (v mil. EUR)32

Přílohy

Příloha 1: Euroregiony v Česko-polském pohraničí

Mapa umístění jednotlivých Euroregionů v České republice

Příloha 2: Otázky k rozhovorům

- Jakým způsobem byl projekt financován?
- Kdy realizace probíhala?
- Aktivita projektu?
- Co bylo cílem projektu?
- Klady a zápory realizovaných projektů?
- Jak hodnotíte výsledek projektu?